

Fővárosi Törvényszék
mint másodfokú bíróság
4.Mf.680.438/017/3.

A Fővárosi Törvényszék mint másodfokú bíróság, a

dr. XXXXXXX X. XXXXXX ügyvéd (XXXX Budapest XX. Xx.: XXX) által képviselt
Hódos Béla (XXXX Budapest, XXXXXXX xxxx x. xxxx/xx.) felperesnek, a

dr. XXXX XXXXXX jogtanácsos által képviselt

Fővárosi Katasztrófavédelmi Igazgatóság (1149 Budapest, Mogyoródi út 43.) alperes ellen,

felmentés jogellenességének megállapítása és alperes jogkövetkezményekben marasztalása
iránt indított perében, a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság **25.M.3561/2013/27.**
számú ítélete ellen, az alperes 28. számú fellebbezése, Mf/4/I. számú fellebbezés kiegészítése,
és a felperes MF/3. számú fellebbezési ellenkérelme folytán indult másodfokú eljárásban,
tárgyalás mellőzésével meghozta az alábbi

í t é l e t e t:

A Fővárosi Törvényszék mint másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek bruttó 63.500
(hatvanháromezer-ötszáz) Ft másodfokú perköltséget, és bruttó 20.000 (húszezer) forint
felülvizsgálati eljárási költséget.

A fellebbezési és a felülvizsgálati eljárások illetékét az állam viseli.

Az ítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

I n d o k o l á s

Az elsőfokú bíróság a fellebbezéssel érintett ítéletével az alperes 0100-4035/2012. számú,
2012. május 17-én kelt felmentő intézkedését hatályon kívül helyezte és a felperest eredet
beosztásába visszahelyezte. Kötelezte az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a
felperesnek 3.352.442 Ft-ot elmaradt munkabért és kamatát, valamint 100.000 Ft perköltséget.
Rendelkezett az eljárási illeték állam általi viseléséről.

Megállapította, hogy a felperes 1991. április 1-jén kelt jogviszonyát az alperes jogellenesen
szüntette meg felmentéssel a 2012. május 17-én kelt 01004-4035/2012. számú parancsával. A
parancs a Hszt. 194. §-ára utalással jogorvoslati kiiktatást tartalmazott. A felperes ezen
parancs ellen keresetet terjesztett elő 2012. június 5-én, amellyel annak hatályon kívül
helyezését és az alperes elmaradt munkabér megfizetésére kötelezését kérte.

A bírósághoz benyújtott keresetét az elsőfokú bíróság idézés kibocsátása nélkül elutasította a
Pp. 130. § c) pontjára tekintettel, ezért a parancs jogerőre emelkedett.

A felperes ezt követően 2013. július 15-én ismételt szolgálati panaszt nyújtott be a
munkáltatójához, aki ezt elkészség miatt elutasította. A bíróság értékelte a jogorvoslati
kiiktatás hiányosságát és ezért érdemben elbírált a felperes keresetét. A felperes hivatkozott
arra, hogy az alperesnél működő szakszervezet választott tisztségviselője volt, a munkáltató a
felmentését megelőzően nem kérte ki a szakszervezet előzetes hozzájárulását ezért a

munkáltató intézkedése jogellenes. Kérte a jogviszonya helyreállítását és az alperes elmaradt illetményben marasztalását. Hivatkozott arra is, hogy a felmentés azért is jogellenes, mert olyan munkakört ajánlott fel számára a munkáltató, amely nem létező szolgálati helyre vonatkozik, ezen túlmenően utalt arra is, hogy új munkavállalókat is alkalmazott a felperessel azonos beosztásokra.

Az alperes vitatta a felperes állításainak jogszerűségét, arra hivatkozott, hogy nem volt hivatalos tudomása a felperes szakszervezeti tisztségviselői mivoltáról, a felperessel 2012. február 29-én és március 27-én lefolytatott személyi elbeszélgetéseken a felperes sem jelezte ennek tényét, sőt olyan nyilatkozatot tett, hogy felmentési tilalom alatt nem áll. Hivatkozott arra is, hogy a felperes megfelelő szolgálati panaszt a munkáltató intézkedésével szemben nem nyújtott be, így a keresete nem lehet alapos.

Az elsőfokú bíróság a fegyveres szervek hivatásos állományú tagjainak szolgálati viszonyáról szóló 1996. évi XLIII. törvény (Hszt.) 5. § (1), (2) bekezdése, 34/B. § (1) bekezdése, 56. § (2) bekezdése, 58. § (1) bekezdése alapján azt állapította meg, hogy a munkáltató jogellenesen szüntette meg felmentéssel a felperes jogviszonyát. Vizsgálta, hogy a felperes kezdeményezte-e a Hszt. 194. §-a szerinti szolgálati panasz eljárást megfelelő határidőben, és arra a következtetésre jutott, hogy a törvényben meghatározott eljárás indítási határidő a felperest nem kötötte tekintettel arra, hogy az alperes nem megfelelő jogorvoslati kioktatást adott a jogviszonyt megszüntető parancsban. A jogorvoslati kioktatás utal a Hszt. 194. §-ára, illetőleg arra, hogy az eljárást az előljáró parancsnok előtt kell kezdeményezni, azonban a jogorvoslati kioktatás súlyosan hiányos, mert az eljárás megindításának határidejéről és az eljárás rendjéről nem ad tájékoztatást. A bíróság megállapította a keresetindítási határidő vizsgálata kapcsán, hogy a felperes a keresetét 2012. június 5-én, majd 2013. október 15-én terjesztette elő, míg az alperes a támadott határozatot 2013. október 14-én hozta meg. A bíróság idézés kibocsátása nélkül nem utasította el a keresetlevelet, hanem a per érdemi tárgyalásába bocsátkozott, így a keresetről érdemben kellett döntenie. A bíróság ezt követően vizsgálta a felmentés indokának valóságát és okszerűségét, megállapította azt, hogy a szolgálati panasz eljárásban azt az alperes érdemben nem vizsgálta, ilyen tartalmú határozatot nem hozott.

Az elsőfokú bíróság utalt arra, hogy a jelen bíróság előtt 12.M.3840/2012. szám alatt per volt folyamatban a Fővárosi Tűzoltóság Szakszervezete, illetve az alperes között, amelynek kapcsán a bíróság a 15. számú jogerős ítéletével megállapította, hogy az alperes megsértette a szakszervezet önrendelkezési jogát, mert nem kérte ki a felperes felmentését megelőzően a szakszervezeti szerv egyetértését. A bíróság ezt ítéletet okirati bizonyítékként vette figyelembe. Megállapította, hogy a felperes választott tisztségviselő volt, tehát a felmentéséhez a szakszervezet előzetes egyetértését be kellett volna szereznie a munkáltatónak. Rögzítette, hogy a felperes 2011. szeptember 12-től volt vezetőségi tag, ugyanis az ekkor megtartott vezetőségi ülésen választották be a vezető testületbe, majd 2012. május 24-én a küldöttgyűlés őt a tisztségében megerősítette. A szakszervezet 2012. március 6-án tájékoztatta a munkáltatót arról, hogy a felperes milyen védettséget élvez.

Az elsőfokú bíróság nem látta jelentőségét annak, hogy a február 29-én lefolytatott személyes elbeszélgetésen a felperes nem adott arról tájékoztatást a munkáltatónak, hogy felmentési tilalom alatt áll, hiszen a munkáltató a szakszervezet bejelentését hivatalból kellett volna, hogy figyelembe vegye. A felperes a Hszt. 34/B. § (1) bekezdése szerinti választott szakszervezeti tisztségviselőnek minősült, így őt a felmentési korlát védte. Az elsőfokú bíróság kifejtette, hogy a szakszervezeti tisztségviselő nem felmondási tilalom alatt áll - ugyanis ezen eseteknek körét a Hszt. külön nevesíti-, a felmentési korlát viszont olyan

kötöttséget jelent a munkáltató számára, amelyet az intézkedés meghozatala előtt nem hagyhatott volna figyelmen kívül.

Az elsőfokú bíróság nem osztotta az alperes álláspontját abban sem, hogy azért nem várható el a felperes továbbfoglalkoztatása tőle, mert a felajánlott munkakört nem fogadta el. Nem vitatottan a jegyzőkönyvben rögzítésre került, hogy a felperesnek a munkáltató felajánlotta a továbbfoglalkoztatást a Vác Katasztrófavédelmi Kirendeltség Tahitótfalusi

Katasztrófavédelmi Őrsön. A felperes azért nem fogadta el a felajánlott munkakört, mert az más munkáltatóhoz tartozó szolgálati hely volt, amely szerinte nem létezett, hiszen azt a Pest Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság szervezeti szabályzata nem tartalmazta.

Nem osztotta az alperes azon álláspontját sem, hogy a felajánlott beosztás, valamint az egyéb juttatások visszautasítása miatt a felperes visszahelyezési kérelme alaptalan, a járandóságok megfizetése nem teszi mellőzhetővé a jogviszony helyreállítását. Megállapította, hogy az alperes maga sem vitatta a perben annak a felperesi állításnak a helyességét, hogy az átszervezéstől függetlenül 24 új munkavállalót is alkalmazott a felperes felmentése körüli időszakban.

A Hszt. 197. § (3) bekezdése szerint kötelezte az alperest a felperes elmaradt munkabére megfizetésére, ennek számítási alapja a felek által egybehangzóan megjelölt havi 160.240 Ft-os munkabér volt. Figyelembe vette a felperes által igazolt és alperes által sem vitatott megtérült jövedelmet.

A pertárgy értékét a Pp. 24. § (2) bekezdés b) pontja alapján 1.922.880 Ft-ban állapította meg. A Pp. 78. § (1) bekezdése alapján kötelezte a pereszes alperest perköltségének megfizetésére, ennek mértékét a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. §-a szerint állapította meg. Az alperest megillető személyes illetékmentességre tekintettel rendelkezett az eljárási illeték állam általi viseléséről.

Az ítélet ellen az alperes élt fellebbezéssel, amellyel az elsőfokú ítélet megváltoztatását és a kereset elutasítását, valamint a felperes perköltségben marasztalását kérte. Fenntartotta az elsőfokú eljárásban kifejtett álláspontját és érveit. Utalt arra, hogy a felperes nem kezdeményezte a Hszt. által előírt panaszeljárást, nem támadta időben az alperes határozatait, így a keresete érdemben nem volt a bíróság részéről elbírálható, az elkésett.

Továbbra is vitatta azt, hogy a felperes védelem alatt álló szakszervezeti tisztségviselő volt. 2011. szeptember 12-én a vezetőség volt az, aki a felperest a tagjai közé vette, ez nem azonos a Hszt. által nevesített választott tisztségviselővel. A felperes megválasztására később, 2012 májusában került sor, így a felperes esetében a munkáltatónak nem kellett előzetesen kikérnie a szakszervezet egyetértését a felmentés közléséhez. A felperes a személyzeti elbeszélgetésen nem jelezte a szakszervezeti tisztségviselői minőségét, ez, és a felajánlott szolgálati hely vitatása a rosszhiszemű eljárását igazolja. A személyzeti elbeszélgetés alkalmával a felperesnek nem állt volna jogában vitatni a beosztás meglétét, ezt csak akkor tehetné volna, ha azt elfogadja, és utóbb kiderül, hogy ez a szolgálati hely és beosztás valójában nem létezik. Az alperes a fellebbezés kiegészítésében ismételtén kérte, hogy a bíróság mellőzze a felperes visszahelyezését azért, mert a részére felajánlott, képzettségének, végzettségének megfelelő másik beosztást nem fogadta el. Az nem volt vitatott a perben, hogy az alperes szervezete átszervezéssel módosult, a létszáma több, mint 500 fővel lett kevesebb. Egyéb beosztást az alperes a felperesnek nem tudott felajánlani, így egyértelmű, hogy a továbbfoglalkoztatása sem volt elvárható.

A felperes a fellebbezési ellenkérelmével az elsőfokú ítélet helybenhagyását és az alperes

másodfokú perköltségben marasztalását kérte. Utalt arra, hogy a felperes 2011. február 2. óta a szakszervezet egyik alapszervezeténél volt választott tisztségviselő, majd 2011 szeptemberétől lett az elnökség tagja. Mindezen tény alapján a felmentést megelőzően már szakszervezeti tisztségviselő volt, ezért az alperesnek ki kellett volna kérnie a szakszervezeti szerv egyetértését. Fenntartotta azt a korábbi álláspontját, hogy a felajánlott szolgálati hely nem létezett, azt az alperes állománytáblája nem tartalmazta.

A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság 2015. június 11-én kihirdetett ítéletét a 2016. február 5-én meghozott 4.Mf.680.464/2015/4. számú ítéletével hatályon kívül helyezte és a pert megszüntette, valamint kötelezte a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 100.000 Ft együttes első- és másodfokú perköltséget. A másodfokú bíróság álláspontja szerint az elsőfokú bíróság nem megfelelő következtetést vont le akkor, amikor megállapította, hogy a felperesnek a szolgálati panasszal kapcsolatos eljárása megtartott volt. Nem volt vitatott, hogy az alperes jogorvoslati kiiktatása hiányos, de azokat az adatokat tartalmazta, melyekből a felperes a szükséges eljárást határidőben kezdeményezhette volna. A másodfokú bíróság a felperes terhére értékelte, hogy a szolgálati viszonyt megszüntető parancs átvételét követően a felperes a leszerelését megkezdte, a szolgálati jogviszonya megszűnt, az ehhez kötődő juttatásokat részére az alperes megfizette. Az elsőfokú bíróság álláspontjával szemben a kereset elkésettségét állapította meg, ezért rendelkezett az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezése és a per megszüntetése iránt.

A felperes felülvizsgálati kérelme folytán eljárta Kúria a 2017. február 22-én kelt Mfv.I.10.368/2016/4. számú végzésével a Fővárosi Törvényszék 4.Mf.680.464/2015/4. számú ítéletét végzésnek tekintette, azt hatályon kívül helyezte és a másodfokú bíróságot új eljárás lefolytatására és új határozat meghozatalára utasította. A Kúria álláspontja szerint a Hszt. 196. § (1) bekezdés a) pontja lehetőséget biztosít a hivatásos állomány tagjának a bírósághoz fordulásra akkor is, ha a szolgálati panaszát elutasították, függetlenül attól, hogy az elutasítás oka az elkésett panasz benyújtása volt. Erre tekintettel utasította a Törvényszéket az elsőfokú bíróság ítéletének érdemi felülbírálatára.

Az alperes fellebbezése nem alapos.

A másodfokú bíróság megállapította, hogy az elsőfokú bíróság a felperes keresetének érdemi elbírálásához releváns tényeket feltárta, az így feltárt tényeket okszerűen, a Pp. 206. § (1) bekezdése szerint mérlegelte, az irányadó jogszabályt alkalmazta, az így meghozott döntéssel és annak indokaival - az indokok megisméltése nélkül - a másodfokú bíróság is egyetértett. Az alperes fellebbezéshez kötődően a másodfokú bíróság elsődlegesen azt vizsgálta, hogy a felperes választott szakszervezeti tisztségviselőnek tekinthető-e, megilleti-e őt a Hszt. perbeli időszakban hatályos 34/B. § (1) bekezdésében meghatározott védelem. E szerint ugyanis a közvetlen felsőbb szakszervezeti szerv egyetértése szükséges a szakszervezetnél választott tisztséget betöltő és a szakszervezet által megjelölt hivatásos állományú tag 15 munkanapot eltérő vezényléséhez és a szolgálatteljesítés helyének megváltoztatásához, továbbá a szolgálati viszonyának a fegyveres szerv által felmentéssel történő megszüntetéséhez, kivéve ha a felmentés az 56. § (2) bekezdése alapján kötelező. Az 56. § (2) bekezdés szerinti felmentésről a közvetlen felsőbb szakszervezeti szervet előzetesen értesíteni kell.

A másodfokú bíróság egyetértett az elsőfokú bíróságnak aza az álláspontjával, hogy a felperes a szakszervezet olyan tisztségviselője volt, akit a védelem megillet. Ebben a körben a másodfokú bíróság utal a Legfelsőbb Bíróság MK. 4. számú állásfoglalására, miszerint a

meghívott (kooptált) szakszervezeti tisztségviselőt ugyanaz a védelem illeti meg, mint a választott szakszervezeti tisztségviselőt. Ebből következően a felsőbb szakszervezeti szerv előzetes egyetértése szükséges a választott szakszervezeti tisztséget betöltő munkavállalónak a munkáltató által kezdeményezett más munkahelyre beosztásához, valamint a jogviszonynak a munkáltató általi felmentéssel történő megszüntetéséhez. A meghívott szakszervezeti tisztségviselőt a munkájával kapcsolatban ugyanazok a jogok illetik és kötelezettségek terhelik, mint a választott szakszervezeti tisztségviselőt, munkája zavartalan ellátásának biztosításához ugyanazok a feltételek szükségesek mint a választott szakszervezeti tisztségviselőnek, így egy megítélés alá esik azzal.

A perbeli esetben az nem volt vitatott, hogy a felperest a szakszervezet vezetősége tette a testület tagjává 2011 szeptemberében, pozícióját a küldöttgyűlés választása 2012 májusában megerősítette. Ettől függetlenül azonban a felperest a védelem megillette, így a munkáltató jelentős szabályszegést követett el akkor, amikor nem kérte ki a felperes felmentését megelőzően a szakszervezeti szerv egyetértését. A másodfokú bíróság megjegyzi, hogy a választott szakszervezeti tisztségviselő munkajogi védelme nem függ attól, hogy a szakszervezet a munkáltatónál működik-e, és attól sem, hogy a vezető tisztségviselő személyéről a szakszervezet, vagy annak szerve a munkáltatót tájékoztatta-e. A perbeli esetben azonban megállapítható, hogy a szakszervezet 2012. március 6-án, -a felperes felmentését megelőzően- hivatalosan tájékoztatta a munkáltatót a felperes szakszervezeti tisztségéről, a munkáltató közölte a felmentését anélkül, hogy a szakszervezet ezen tájékoztatását figyelembe vette volna. A szakszervezet előzetes megkeresése nem történt meg, így az elsőfokú bírósággal egyetértve a másodfokú bíróság is arra a következtetésre jutott, hogy a munkáltató jogellenesen szüntette meg a felperes jogviszonyát.

A másodfokú bíróság utal a Hszt. 197. § (3) bekezdésében foglaltakra, miszerint a szolgálati viszony megszüntetéséről hozott határozat hatályon kívül helyezése esetén a hivatásos állomány tagját eredeti beosztásába vissza kell helyezni, és meg kell téríteni az elmaradt illetményét, egyéb járandóságát, valamint a felmerült kárát. Nem kell megtéríteni az illetménynek az egyéb járandóságnak és a kárnak azt a részét, amelyet a hivatásos állomány tagja munkareje hasznosításával megkeresett vagy megkereshetett volna.

A másodfokú bíróság helybenhagyta az elsőfokú bíróságnak a jogviszony helyreállítására vonatkozó döntését is, tekintettel arra, hogy a másodfokú eljárásban az alperes nem adta elfogadható és valószínű okát annak, hogy miért nem várható el tőle a felperes továbbfoglalkoztatása figyelemmel arra is, hogy a felperes felmentésére olyan okból került sor amely érdek képviselői tevékenységéhez kötődő jogosultság megsértését jelenti.

Az elsőfokú bíróság a felülbírált ítéletével kitért a felperes további érvelésére, nevezetesen arra, hogy a részére felajánlott szolgálati hely nem létezett, ezért jogszerűen nem fogadta el azt. A másodfokú bíróság álláspontja szerint ennek a kérdésnek jelentősége a jelen eljárásban azért nincs, mert a felperes elsődleges hivatkozása -a szakszervezeti szerv egyetértésének megkérése, elmaradása- miatt találta a bíróság jogellenesnek a felmentését, az ebben történő döntés a további kérelmek szempontjából előzetesnek tekinthető, és miután ez alapján a keresetet megalapozottnak találta a bíróság, így nem bír jelentőséggel az egyéb felhozott indokok érdemi vizsgálata.

A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 254. § (3) bekezdése alapján hagyta helyben, döntését a Pp. 256/A§ (1) bekezdése alapján tárgyaláson kívül hozta meg.

A Pp. 78. § (1) bekezdése szerint az eredménytelenül fellebbező alperes köteles megfizetni a

felperes másodfokú perköltségét, amelynek mértékét a másodfokú bíróság a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (5) bekezdése alapján állapította meg az elsőfokú eljárásban megállapított perköltség 50 %-os mértékében. A másodfokú bíróság a felperes pernyertességére tekintettel kötelezte az alperest a Kúria által megállapított felülvizsgálati eljárási költség megfizetésére is.

Az alperest az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 5. § (1) bekezdés c) pontja alapján személyes illetékmentesség illeti meg, ezért a fellebbezési és a felülvizsgálati eljárási illetékeket is -helyette- az állam viseli.

Budapest, 2017. október 25.